

Ганна Скрипка

кандидатка педагогічних наук, завідувачка кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та безпечного освітнього середовища комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», м. Кропивницький, Україна

Олександр Скрипка

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 Донецького державного університету внутрішніх справ, м. Кропивницький, Україна

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ В ДИСТАНЦІЙНОМУ ТА ЗМІШАНОМУ НАВЧАННІ

Сьогодні вогнева підготовка стала однією з ключових дисциплін закладів вищої освіти системи МВС України, оскільки в умовах воєнного стану володіння вогнепальною зброєю є не лише питанням особистої безпеки офіцера поліції, але й забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави.

Тому одним із важливих завдань викладання дисципліни «Вогнева підготовка» в освітніх закладах МВС України є формування у майбутніх співробітників правоохоронних органів стійкої готовності до застосування зброї, уміння приймати правильні рішення у складній ситуації і домагатися переваги над супротивником, а також вироблення таких особистісних якостей, як сміливість, рішучість, уміння швидко розпізнавати небезпеку і реагувати на неї, не втрачаючи самовладання, приймати рішення, які не суперечать українському законодавству.

В умовах війни навчальний процес більшості освітніх установ є гнучким – викладачі й курсанти будь-якої миті готові перейти на дистанційний чи змішаний формат навчання, у зв'язку з чим постає проблема забезпечення неперервності навчання та, як наслідок, високого рівня компетентностей майбутніх працівників поліції. Очевидною стає проблема ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій з метою забезпечення продуктивного навчання.

Таким чином, метою нашого дослідження є виокремлення сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які допомагають курсантам опанувати теоретичні питання вогневої підготовки в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Використання сучасних технічних засобів навчання прискорює формування професійних компетентностей майбутніх офіцерів поліції, що нині є актуальним напрямом наукової розвідки та важливим практичним завданням.

Безперечно, чи не найкращою технологією для відпрацювання навичок володіння вогнепальною зброєю є мультимедійний тир, заняття в якому в комплексі з традиційним навчанням в аудиторії дають високий результат. Проте таку модель неможливо застосувати, коли курсанти здобувають знання за дистанційною формою навчання, в період якого мають доступ виключно до комп'ютера та/або власного смартфона, а в умовах воєнного стану – з

нестабільним інтернет-з'єднанням.

Згідно з Положенням про організацію дистанційного навчання, під **дистанційним навчанням** розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [1]. **Змішане навчання** – це навчання, за якого частина навчальної діяльності здобувачів освіти відбувається на занятті під безпосереднім керівництвом викладача, а інша – у самостійній роботі з електронними ресурсами [2].

Найоптимальнішим інструментом, який дозволяє організувати навчання на відстані та який і є тим спеціалізованим середовищем, є **платформа дистанційного навчання** (наприклад, Moodle, яку успішно використовує Донецький державний університет внутрішніх справ – <https://edu.dnuvs.in.ua/>), проте для підвищення якості викладання доречно використовувати інформаційно-комунікаційні технології, які здатні доповнити можливості платформи дистанційного навчання та вивести викладання на якісно новий рівень. Серед таких технологій найефективнішими, на нашу думку, є такі:

• **Онлайнні інструменти для створення інтерактивних вправ**, що дозволяють швидко запам'ятовувати терміни та поняття:

- Learningapps (<https://learningapps.org/>) – безкоштовний інструмент з українською мовою інтерфейсу, який дає можливість створення вправ такого типу, як упорядкування, класифікація, заповни пропуски, таблиця відповідностей та інших.

- Quizlet (<https://quizlet.com/uk>) - україномовний інструмент для створення карток для швидкого запам'ятовування термінів, які можуть працювати в різних режимах. Перевагою інструменту є можливість встановлення курсантами мобільного додатка на телефон та тренування в умовах відсутності електроенергії й при слабкому мобільному інтернеті.

• **Балістичні калькулятори:**

- HitX Балістичний Калькулятор (<https://cutt.ly/20zrYE4>) - мобільний застосунок для розрахунку траєкторії польоту кулі, поправок для оптичного прицілу та пристрілки гвинтівки.

- Lapa Ballistics (<https://cutt.ly/x0zt3CU>) – мобільний додаток для ОС Android, що дозволяє розрахувати траєкторію польоту кулі в різних умовах та використовувати додаткові опції розрахунків.

• **Онлайнні інструменти для створення тестів та опитувань:**

- Форми Google (https://www.google.com/intl/uk_ua/forms) – один з найпопулярніших інструментів, що дозволяє створювати тести та опитування, швидко аналізувати результати у вигляді діаграм, таблиць та підсумкових оцінок. Перевагою інструменту є наявність мобільного додатку для швидкого створення тесту чи опитувальника, а також адаптація готових продуктів під мобільні пристрої.

- Classtime (<https://www.classtime.com/uk>) – один з найбільш зручних та відомих серед українських педагогів інструментів для створення тестів. Має

інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, можливість відстеження проходження тестів здобувачами освіти в режимі реального часу, аналізу результатів, використання запитань різних типів, у тому числі з додаванням мультимедійного контенту, можливість використання бібліотеки тестових завдань, розроблених іншими користувачами системи.

•Тренажери з використанням технології **віртуальної реальності**:

○ SKIF-VR (<https://ua.skif.cc/systems/vr/>) - комплексний тренажер з використанням технології віртуальної реальності для тактичної підготовки представників різних видів та родів військ. Включає окуляри віртуальної реальності, програмне забезпечення, імітатор гвинтівки, стрес-белт. Не безкоштовний.

•Онлайнні інструменти для створення **презентацій (навчального відео)**:

○ Презентації Google (<https://www.google.com/intl/uk-UA/slides/about/>) – один з найпростіших та найефективніших інструментів для створення яскравих презентацій, який не лише дає можливість переглядати створені викладачем презентації, але й додавати до них інтерактивні елементи, вбудовувати відео та багато іншого.

○ Canva (<https://www.canva.com/>) – інструмент для створення різного мультимедійного контенту до занять – від буклетів й до презентацій та відео з десятками тисяч шаблонів, що доступні для безкоштовного використання українським педагогам (за умови підключення тарифного плану «Canva для навчання»). Має мобільний додаток та можливість спільного редагування презентацій та інших створених викладачем продуктів.

Аналіз використання під час вогневої підготовки інформаційно-комунікаційних технологій у закладі вищої освіти МВС свідчить, що особовий склад активно виявляє інтерес до них, і це дозволяє істотно підвищити результати навчальної діяльності курсантів в таких питаннях:

- матеріальна частина й тактико-технічні характеристики стрілецької зброї та ручних гранат;
- заходи безпеки при поводженні зі зброєю;
- правові підстави та порядок застосування зброї;
- основи балістики;
- особливості тактики стрільби в різних умовах.

Очевидно, що нами представлено далеко не повний перелік інструментів та технологій, функціонал яких доповнює можливості платформи дистанційного навчання і які допомагають забезпечити неперервність навчального процесу в умовах запровадження дистанційного та змішаного навчання. То ж, перспективами подальших досліджень є вивчення альтернативних технологій, доступних на мобільних пристроях в умовах нестабільного інтернет-зв'язку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Наказ МОН України від 25.04.2013 № 466 “Про затвердження Положення про дистанційне навчання” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> (дата звернення: 18.09.2022).
2. Змішане навчання: як організувати якісний освітній процес в умовах війни URL: <https://bit.ly/3ZdFe2J> (дата звернення: 18.09.2022).